

Besluit tot aanwijzing gemeentelijk monument

GM047 | Leursstraat 5 | 6166 CL Geleen

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

overwegende:

- dat naast de door het rijk aangewezen en op grond van de Monumentenwet beschermde rijksmonumenten, er in de gemeente ook cultuurhistorisch waardevolle gebouwen of bouwwerken zijn gelegen, die weliswaar niet van rijksbelang zijn, maar wel een beeld geven van de plaatselijke ontwikkelingen en historie;
- dat een aantal jaren geleden is gestart met de inventarisatie van gebouwen en bouwwerken die belangrijk zijn voor de historie, identiteit en het karakter van Sittard-Geleen:
- dat uit de inventarisatie door de Monumentencommissie Sittard-Geleen een selectie is gemaakt;
- dat hierbij de criteria schoonheid, betekenis voor de wetenschap en cultuurhistorische waarde zijn gehanteerd;
- dat per object een redengevende omschrijving is vervaardigd, waarin naast een omschrijving van het object, tevens de motivatie voor selectie is opgenomen;
- dat het voornemen tot aanwijzing en de redengevende omschrijving van het genoemde object, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.2 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", voor advies zijn voorgelegd aan de Monumentencommissie:
- dat de Monumentencommissie op 13 mei 2008 heeft geadviseerd om over te gaan tot aanwijzing van het bovenvermelde object tot gemeentelijk monument;
- dat de eigenaren, hypothecaire schuldeisers en anderszins zakelijk gerechtigden bij schrijven van 19 juni 2008 in kennis zijn gesteld van het voornemen tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 4.3 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008" en voorts op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het voornemen tot aanwijzing heeft plaatsgevonden in het plaatselijke huis- aan huisblad "De Trompetter" van 25 juni 2008;
- dat het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht eenieder in de gelegenheid heeft gesteld zienswijzen ten aanzien van het ontwerp-besluit tot aanwijzing van het object Leursstraat 5 te Geleen naar voren te brengen;
- dat voor het aan te wijzen object geen zienswijzen zijn ingediend;

gelet op:

de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008";

besluit:

Het object Leursstraat 5 te Geleen op het perceel kadastraal bekend GLN00 sectie B nummer(s) 5846 aan te wijzen tot gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 4.1 van de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008, waarbij voor de motivatie van de aanwijzing wordt verwezen naar de waardestelling in de redengevende omschrijving die als bijlage aan dit besluit is toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit.

Sittard, 27 oktober 2008,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen namens dezen,

Teamleider Ruimtelijk Ontwerp,

E.F.W.M. Limpens BNT

_____

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken, na datum van verzending van deze brief, beroep instellen bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

Het beroepschrift dient ondertekend te zijn en tenminste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat;
- de gronden van het beroep.

Indien u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u ook op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht verzoeken een voorlopige voorziening te treffen, indien u van mening bent dat onverwijlde spoed dat, gelet op de betrokken belangen, vereist! U kunt dit verzoek richten aan: de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

_____

De gegevens van het object worden na aanwijzing opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister, de gemeentelijke basisadministratie en eveneens doorgegeven aan het Kadaster te Roermond.

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer : GM047 Naam monument : n.v.t.

Adres
Postcode en plaats : 6166 CL Geleen
Kadastrale aanduiding : Geleen sectie B nr(s) 5846
: x 187050 y 331481

: traditionele bouwtrant met invloeden van het Expressionisme

Kerndatering : 1923 Oorspronkelijke functie : pastorie Huidige functie : wonen

Architect : P.H. Donders en P. Schols

Typering van het monument:

Woonhuis uit 1923, oorspronkelijk pastorie en gebouwd in traditionele bouwtrant met invloeden van het Expressionisme.

Historie:

Onbekend.

Ruimtelijke context:

Het object maakt deel uit van de historische bebouwingsstructuur van Oud Geleen. Het betreft een vrijstaand pand op ruime verkaveling, iets teruggelegen van de rooilijn.

Bouwmassa:

De bouwmassa bestaat uit een hoofdbouwmassa met uitgebouwde erkers / éénlaags aanbouwen ter plaatse van beide zijgevels en een oorspronkelijke achteraanbouw met tussenlid. De hoofdbouwmassa heeft een vierkante plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen, gedekt met tentdak. De uitgebouwde erkers hebben een plat dak. De achterbouw is voorzien van tentdak en met het huis verbonden door een éénlaags tussenlid met plat dak.

Het tentdak van de hoofdbouwmassa is gedekt met donkergrijze Tuiles du Nord-pannen en voorzien van een bakgoot met brede overstek. Ter plaatse van de top van het tentdak bevindt zich een schoorsteen.

Gevels:

Het pand is opgetrokken in paars rode baksteen, gemetseld in kruisverband en platvol gevoegd.

Voorgevel:

De asymmetrische voorgevel is een lijstgevel die vier venster- of gevelassen telt. De gevel heeft een verticale geleding door gemetselde rollagen op verschillende niveaus die over de volle breedte van de gevel doorlopen en aan de bovenzijde zijn geaccentueerd door een uitgemetselde laag bakstenen. De gevel is gemetseld op een uitspringende plint bestaande uit blokken natuursteen, afgedekt met zandstenen lijst en wordt aan de bovenzijde beëindigd door rollagen.

De volgende bijzondere elementen zijn aanwezig: natuurstenen omlijsting van de voordeur, smeedijzeren vlaggenmasthouder boven de ingang en een in dezelfde stijl vormgegeven lantaarn links van de entree. Op de begane grond heeft de gevel drie vensteropeningen met oorspronkelijke houten kruisvensters met draaiende onderramen en vaste bovenramen. De bovenramen zijn voorzien van een verticale roedeverdeling in drieën, zogenaamde ladderramen. De vensteropeningen zijn voorzien van een anderhalfsteens gemetselde rollaag, die als steens rollaag of strek over de volle breedte van de gevel doorloopt. De vensteropeningen zijn aan de onderzijde voorzien van keramische raamdorpelstenen en geplaatst op een steens rollaag die eveneens doorloopt over de volle breedte van de gevel. De oorspronkelijke, gedecoreerde houten voordeur bevindt zich in de tweede vensteras van rechts en is geplaatst in een terugliggend portiek met twee hardstenen optreden. Het portiek is voorzien van een natuurstenen omlijsting die een combinatie van traditionele en Expressionistische kenmerken toont. Het portiek wordt geflankeerd door ruwbehakte, samengevoegde kolommen, die aan de bovenzijde een ronde beëindiging hebben, gesierd met kruisreliëfs – passend bij de oorspronkelijke functie van pastorie. Tussen de kolommen is een driehoekige, naar voren springende natuurstenen lijst geplaatst, waar het uitkragende metselwerk van de verdieping op rust. Het negenruits bovenlicht is voorzien van glas-in-lood. Op de eerste verdieping heeft de gevel drie vensteropeningen met dezelfde vensters als die ook op de begane grond voorkomen, namelijk oorspronkelijke houten kruisvensters met draaiende onderramen en vaste bovenramen. De bovenramen zijn uitgevoerd als ladderramen. Ter hoogte van het kalf van het venster is, over de volle breedte van de gevel, een halfsteens rollaag gemetseld. De ingangspartij is op de verdieping geaccentueerd door middel van een licht naar voren springende, driekantige erker waarin twee smalle, hoge draairamen zijn geplaatst. Deze houten draairamen zijn oorspronkelijk. De vensteropeningen hebben keramische onderdorpels en zijn aan de bovenzijde voorzien van een anderhalfsteens gemetselde rollaag, die over de volle breedte van de gevel doorloopt. Op de zolderverdieping bevindt zich een oorspronkelijke, houten dakkapel met twee liggende ramen die een roedeverdeling in drieën hebben.

Rechter zijgevel

De rechterzijgevel van de hoofdbouwmassa is een lijstgevel. De gevel is drie gevelassen breed en heeft een uitstekende middenrisaliet. De gevel heeft dezelfde hardstenen sokkel als de voorgevel. Op de begane grond is een éénlaags aanbouw met plat dak tegen de middenrisaliet geplaatst. In de voorgevel van deze aanbouw is een deuropening met links en rechts daarvan een staand venster met houten raam, voorzien van een roedeverdeling in drieën. De originele houten deur heeft een raam met een roedeverdeling in zessen. In de middenrisaliet zijn op de eerste verdieping drie vensteropeningen (één bredere, geflankeerd door twee smallere), voorzien van glas-in-loodramen in houten kozijnen. Op de tweede verdieping zijn drie liggende vensters, waarvan de buitenste twee ook voorzien zijn van glas-in-lood. In de rechter gevelas van de zijgevel is een groot rechthoekig venster, met een origineel houten kruisvenster met zes ramen. De bovenramen zijn voorzien van een verticale roedeverdeling in drieën, zogenaamde ladderramen. Zowel de aanbouw als de zijgevel van het woonhuis zijn voorzien van dezelfde horizontale, gemetselde rollagen als de voorgevel. De gevel wordt afgesloten door een houten bakgoot.

Aansluitend zijn op het begane grond niveau de zijgevels van de achterbouw en het tussenlid, die in één fase zijn opgetrokken met de zijgevel van de pastorie en dezelfde detaillering hebben. Het tussenlid heeft één venster met een oorspronkelijk houten kruiskozijn met een ladderraam in het bovenlicht. De achterbouw heeft twee kleine, staande vensters met houten ladderramen.

Interieur:

Het interieur is niet geïnventariseerd.

Erfafscheiding:

Aan de voorzijde is het perceel afgesloten met een haag die ter hoogte van het pad naar de voordeur naar binnen toe buigt. Het moderne hekje is geplaatst tussen twee oorspronkelijke vierkante pijlers. Aan de zijde van de Jodenstraat is een stenen tuinmuurtje met een zogenaamde ezelsrug als beëindiging van de bovenzijde.

Bijzondere onderdelen:

De natuursteenelementen in de gevels, de oorspronkelijke kozijnen, de glas-in-lood ramen, de oorspronkelijke voordeur en de oorspronkelijke vlaggenmasthouder.

Waardestelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de architectuurhistorische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- de architectonische gaafheid van het exterieur.
- als een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstroming.
- Het object maakt deel uit van het oeuvre van een (plaatselijk) bekende architect.
- de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- het object is ruimtelijk bepalend c.g. markant voor de omgeving.
- de betekenis van het object als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- de architectuurhistorische zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- De betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaaleconomische en geestelijke ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur van de hoofdbouwmassa en de oorspronkelijke aanbouw aan de achterzijde. De oorspronkelijke erfafscheiding (met uitzondering van de haag).

Foto's

Kaart met bescherming

